

EIER SEG SELV: Finansavisens redaktør må

Hvem e

Rettslig sett er svaret like enkelt som Hegnars kontrollspørsmål (Finansavisen 20.2.): Hvem eier aksjeselskapene? Ingen eier fysiske personer, og ingen eier disse juridiske personene som vi kaller aksjeselskaper. Aksjeselskaper er «creatures of national law», som EU-domstolen har sagt i en annen sammenheng. Når vi stifter et aksjeselskap, skaper vi en juridisk person. Det følger av vår lovgivning at aksjeselskaper ikke eies av noen.

Siden juridiske personer ikke – i motsetning til fysiske personer som Trygve Hegnar – kan tenke, beslutte og handle selv, har vi lovbestemte organer som gjør dette for og på vegne av disse juridiske personene. Aksjonærer er en viktig gruppe: de utøver den høyeste myndighet i selskapet gjennom generalforsamlingen, dette periodiske organet som normalt trer sammen en gang i året. Styret er selskapets øverste forvaltningsorgan og det øverste faste organet. Styret har ansvaret for å balansere de forskjellige interessene knyttet til et selskap og ta de beslutninger som fremmer selskapets interesse. Å tro at en – om enn

Ingen eier fysiske personer, og ingen eier disse juridiske personene som vi kaller aksjeselskaper, skriver jusprofessor Beate Sjøfjell.

tåle å bli sidestilt med et aksjeselskap i dette tilsvaret fra professor dr. juris Beate Sjøfjell ved Det juridiske fakultet i Oslo. FOTO: IVÁN KVERME

ier Trygve Hegnar?

viktig – gruppe personer, nemlig aksjonærene, «eier» selskapet, kan forstyrre den balanseringen av interesser som styret skal foreta. Derfor er jeg opptatt av at vi skal kalle aksjonærer for aksjonærer, og ikke for eiere.

Dersom jeg har rett, hvordan kan det da ha seg at «alle» (ifølge Hegnar) mener å vite at aksjonærer er eiere? Vel, det er dette som karakteriserer en seiglivet myte, at mange tror på den. Språklig sett betegnes aksjonærer som eiere i mange sammenhenger (men ikke i aksjelovene). Det gjør det ikke mer riktig. De fleste av oss snakker med den største selvfølgelighet om at solen står opp og at solen går ned. I avisene kan vi lese nøyaktig når soloppgang og solnedgang forventes å inntre.

De fleste oppegående mennesker har likevel ikke problemer med å forholde seg til at det ikke er solen som står opp og går ned – det er jorden som beveger seg. Dersom en forsker innenfor dette feltet følte behov for å rykke ut for å minne om dette faktum, ville da Hegnar mene at ved-

Jeg har til gode å se en godt underbygd rettslig argumentasjon for at aksjonærer er eiere av annet enn sine aksjer

kommende var en kjetter, som ikke burde få forelese, fordi «alle» vet at solen står opp hver dag? Sikkert ikke. Det er tydelig at eierskapsmyten er mye bedre befestet enn soloppgangmyten er i vår opplyste tid. Jeg har likevel tro på at det nytter å argumentere for det jeg, som selskapsrettsprofessor, mener er riktig.

Hegnar undervurderer jusstudentene i sin bekymring for at de skal bli utsatt for min «vranglære». Jeg oppfordrer våre studenter til å tenke selv. Andre synspunkter enn mine egne er velkomne, men jeg forventer at jusstudentene og jurister skal kunne underbygge sine standpunkter med henvisning til rettskildene. Jeg har til gode å se en godt underbygd rettslig argumentasjon for at ak-

(...) det er ikke solen som står opp og går ned - det er jorden som beveger seg

Eierskapsmyten
 Professor dr. juris Beate Sjøfjell ved Universitetet i Oslo gir en klar besvarelse på spørsmålet om aksjonærer er eiere av selskapet. Hun mener at aksjonærer er eiere av aksjer, men ikke av selskapet som helhet. Dette er et viktig punkt i debatten om aksjeselskaper og deres rettslige status. Hun argumenterer for at aksjonærer bør behandles som aksjonærer og ikke som eiere av selskapet. Dette er et viktig punkt i debatten om aksjeselskaper og deres rettslige status.

Stakkars studentene ved Det juridiske fakultet i Oslo. Der foreleses vranglære som enhver student vet er feil, skrev Trygve Hegnar på lederplass 20. februar. Bildet viser Beate Sjøfjell.

sjonærer er eiere av annet enn sine aksjer. Hegnars: «Aksjonærene eier selskapet. Alt annet er sludder», kvalifiserer ikke. Professor dr. juris Beate Sjøfjell, Det juridiske fakultet i Oslo

- TEORETISK JUS: Carl Erik Krefting. FOTO: EIVIND YGGESETH

Eierskapsmyten

Det er underholdende å følge med i diskusjonen mellom professor Beate Sjøfjell og redaktør Trygve Hegnar om hvem som eier aksjeselskaper. Professor Sjøfjell mener at det selskapsrettslig er galt når de fleste av oss mener at det er aksjonærene som eier selskapet. «Selskapsrettslig er det aksjer aksjonæren eier,» skriver professoren.

Det er et interessant synspunkt. Rett nok har jeg sluttet å praktisere jus og i stedet konsentrert meg om det jeg trodde var mine eierinteresser i diverse aksjeselskaper, men fra mitt enkle pensjonerte, juridiske ståsted trodde jeg at aksjer bare var et eierskapsbevis på mitt eierskap i aksjeselskapet. Aksjebrev som sådan har ingen verdi, og er forøvrig ikke lenger eksisterende. Nå er det bare en registrering i VPS eller aksjeboken. Aksjer er forsåvidt ikke

noe annerledes enn et skjøte på en eiendom, eller en registrering av en bil i motorvognregisteret.

Jeg antar da at professor Sjøfjell mener at huseierne ikke eier huset, eller bileierne ikke eier bilen. De eier bare skjøtet? Det vil nok falle mange norske huseiere tungt for brystet. Min kone og jeg lever heldigvis i den lykkelige uvitenhet at vi eier vårt hus og hjem, og ikke bare et papirskjøte. Juridisk teori kan være så mangt, og det meste kan sikkert teoretiseres. Selv mener jeg heldigvis at min kone og jeg er lykkelige eiere av hus og hjem og diverse aksjeselskaper – og at jeg heldigvis ikke lenger praktiserer den type teoretisk jus som nå blir utøvet ved universitetet.

Carl Erik Krefting, aksjonær og advokat

DET TRADISJONELLE BUDSKAP: BI-professor Tore Bråthen. FOTO: EIVIND YGGESETH

Aksjonærene eier selskapet

I anledning den pågående debatten mellom Trygve Hegnar og professor Beate Sjøfjell ved Universitetet i Oslo, kan det opplyses om at vi i jusundervisningen ved Handelshøyskolen BI holder fast ved den

tradisjonelle lære: Aksjeselskaper eies av sine aksjonærer. Vi kan ikke se noen grunn til å endre på dette. Professor dr. juris Tore Bråthen, Handelshøyskolen BI